

FACULTY OF ARTS
Charles University

Czech Institute of Egyptology

Prague, November 7, 2021

Posudek vedoucího doktorské práce

Mgr. Lucie Jirásková Vendelová

Miniature and model stone vessels of the Old Kingdom – from typology to social and political background

Tato disertační práce je předkládána v rámci studijního programu Historie, obor egyptologie. Skládá se z hlavního textu (str. 1-223), Katalogu (Appendix 1, str. 224-268), Katalogu náčiní pro otevírání úst (Appendix 2, str. 269-290) a Literatury (pp. 291-316).

V úvodní kapitole textu se autorka zabývá především stanovením užívané terminologie v práci a dosavadním stavem poznání dané problematiky. V druhé kapitole pak popisuje kamenné nádoby v období před zavedením souborů kamenných modelů nádob, tedy do počátku 4. dynastie a v navazující třetí kapitole pak vývoj souborů kamenných nádob od 4. do konce 6. dynastie. V pořadí čtvrtá kapitola je věnována šesti hlavním druhům kamene používaným pro modely kamenných nádob a miniaturní nádoby a technikám používaným při jejich výrobě. Pátá kapitola se velmi zevrubně věnuje typologii a diachronní kategorizaci jednotlivých druhů nádob a v rámci druhů dalšímu členění na typy, které jsou chronologicky mnohem spolehlivější. Velice důležitá je i šestá kapitola poukazující na společné a rozdílné rysy kamenných nádob a modelů ve vztahu k možným společným charakteristikám s keramickými nebo měděnými nádobami. Sedmá kapitola si pak všímá postupného šíření kamenných nádob a modelů do provincií v druhé polovině 5. dynastie. Kapitola osm je zaměřena na soubory kamenných nádob potřebných k obřadu tzv. Otevírání úst. Textová část je ukončena Závěrem, který obsahuje všechna základní zjištění a dále i jejich vyhodnocení a zasazení do kontextu.

FACULTY OF ARTS
Charles University

Czech Institute of Egyptology

Po textové části následuje Appendix 1 dokumentující všechny známé kontexty pro kamenné nádoby a modely. Konečně Appendix 2 se zaměřuje na katalogizaci všech známých souborů na Obřad otevírání úst.

Lucie Jirásková Vendelová tuto disertaci připravovala s dvěma přerušeními několik let. Mohla přitom velmi vhodně spojit teoretickou práci na pražském pracovišti a praktickou zkušenost získanou během účasti na archeologických expedicích do Abúsíru v Egyptě, kde mezi její svěřené dílčí úkoly patřila i dokumentace a analýza kamenných nádob.

Za stále výjimečné v egyptologii považuji autorčino úsilí zasazovat dynamiku pozorovaných jevů a jednotlivé dílčí závěry a pozorování do širšího historického a symbolicko-náboženského kontextu vývoje tehdejší společnosti. Disertační práce V. Jiráskové Vendelové je vynikající vědeckou analýzou, která splňuje všechny požadavky kladené na tento druh prací. Autorka vystupuje jako zkušená vědkyně, která se orientuje v záplavě odborné literatury a je schopna ji kriticky vyhodnocovat. Tato schopnost se projevuje i v oblasti využití všech dostupných dat daného období, jejich interpretaci a syntéze, které obor egyptologie na tomto poli významně obohacuje. Vzhledem k uvedeným konstatováním doporučuji disertační práci k udělení doktorátu v oboru egyptologie.

Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.